

**UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN
MOLDOVA**

Cu titlu de manuscris
C.Z.U: 37.016.046:811.133.1(043.2)
L21

LĂPĂDAT (RĂUȚ) RALUCA AURORA

**INTERACTIVITATEA MULTIDIMENSIONALĂ
BAZATĂ PE UTILIZAREA TIC ÎN DIDACTICA
LIMBII FRANCEZE**

621.07 – GLOTODIDACTICĂ (LIMBA FRANCEZĂ)

Autoreferatul tezei de doctor în filologie

CHIȘINĂU, 2015

Teza a fost elaborată la Catedra Filologie Romanică „Petru Roșca” a Facultății de Litere, Universitatea Liberă Internațională din Moldova.

Conducător științific:

GUȚU Ana, doctor în filologie, profesor universitar ad-interim

Referenți oficiali:

GORAȘ-POSTICĂ Viorica, doctor habilitat în pedagogie, conferențiar universitar

SCUTELNICIUC Valentina, doctor în filologie, conferențiar universitar

Componența consiliului științific specializat:

MANOLI Ion, președinte, doctor habilitat în filologie, profesor universitar

SAVIN Angela, doctor habilitat în filologie, conferențiar universitar

GUTU Vladimir, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar

SOLCAN Angela, doctor în pedagogie, conferențiar universitar

ARDELEANU Sanda-Maria, doctor în filologie, profesor universitar

Susținerea va avea loc la 10 decembrie, ora 14:00, în ședința Consiliului științific specializat D 34.621.07 – 01 din cadrul Universității Libere Internaționale din Moldova, mun. Chișinău, str. Vlaicu Pârcălab, nr. 52, Sala Mare a Senatului, etajul IV.

Teza de doctor și autoreferatul pot fi consultate la biblioteca Universității Libere Internaționale din Moldova și pe pagina web a C.N.A.A. (www.cnaa.md).

Autoreferatul a fost expediat la 07.11.2015.

Secretar științific al Consiliului științific specializat,
STOIANOVA Inga, doctor în filologie, conferențiar universitar

Conducător științific,
GUȚU Ana, doctor în filologie, profesor universitar ad-interim

Autor,
LĂPĂDAT (RĂUȚ) Raluca Aurora

(©Lăpădat (Răuț) Raluca Aurora, 2015)

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea temei se referă la orientarea învățământului către valorile societății de azi, din aceste considerente sistemele tehnologizate devin tot mai prezente în activitatea profesorilor care urmează să le utilizeze într-o manieră creativă, să le exploreze potențialul.

Noile metodologii pun în discuție probleme care vizează nu doar „*quoi apprendre*” ci, mai ales, „*comment apprendre*” sau „*comment découvrir*”. TIC permit punerea în practică a strategiilor pedagogice fondate pe dezvoltarea autonomiei în achiziționarea cunoștințelor, pe crearea interacțiunilor între elevi, pe activități metacognitive. TIC sunt un excelent mijloc de evaluare a cunoștințelor elevilor, a potențialului lor creativ. Ele pun accentul pe colaborare și negociere în noi situații de învățare și transformă contextul pedagogic tradițional.

Punctul de plecare al acestei reflecții asupra interactivității multidimensionale în predarea-învățarea unei limbi pleacă de la constatarea că noile tehnologii dețin o bogată ofertă de materiale, ofertă ce vine în sprijinul didacticii limbilor. Condiția eficientizării este o abordare inovantă, multidimensională unde se pune în discuție relația utilizator - mașină, necesitatea medierii conținuturilor și complementaritatea factorilor prezenți în procesul didactic.

Descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemelor de cercetare. Atât predarea, cât și învățarea unei limbi străine au reprezentat, începând cu anii '70, un teren de aplicații extrem de fecunde pentru teoriile asupra funcționării limbilor, pentru investigarea proceselor de învățare, a strategiilor lingvistice și pragmatice de achiziții pentru elevi, pentru percepția alterității, a culturii celuilalt, dar și pentru didactica limbilor străine. Patruzeci de ani mai târziu noi teorii despre limbă și-au făcut drum, noi mijloace de comunicare au bulversat transmiterea de cunoștințe, dar și noi modalități de învățare.

Orice muncă de cercetare are un investigator și o motivare, un factor declanșator. În cazul de față, ceea ce a determinat aplecarea asupra acestui subiect a fost necesitatea de: a depăși rutina unor activități didactice, care nu mai corespundeau dinamicii actuale; a evidenția că noile tehnologii dețin o bogată ofertă de materiale, ce vin în sprijinul didacticii limbilor; a inventaria reperele teoretice și condițiile metodologice de integrare și folosire a tehnologiilor pentru realizarea interactivității multimedia în predarea limbii franceze; a pune în discuție relația utilizator - mașină;

Demersul investigativ de față s-a construit în jurul următoarelor probleme:

- Sursele și semnificația noilor politici lingvistice din societatea contemporană;
- potențialul formativ al noilor tehnologii în condiții de interactivitate și interacțiune;
- rolul medierii în cazul integrării TIC;
- dimensiunile unei noi metodologii care integrează TIC.

Scopul și obiectivele lucrării. Cunoașterea limbilor moderne reprezintă baza comunicării în spațiul european și înseamnă cooperare, schimburi, interacțiuni, interculturalitate. Școala de astăzi este, din punctul de vedere calitativ, în căutarea unor noi căi de eficientizare a procesului instructiv-educational. Astfel, scopul principal al prezentei cercetări este demonstrarea eficienței utilizării noilor tehnologii informaționale

și de comunicare aplicate în didactica limbii franceze, prin formularea-realizarea coerentă și sistemică a sarcinilor didactice, care decurg din pentagonul competențelor cultivate elevului în cadrul procesului de predare-învățare-evaluare a limbii franceze.

Oportunitatea prezentei cercetări este determinată de existența unor aspecte teoretice și practice ce îi preocupă pe formatorii de limbii străine. Pentru realizarea scopului formulat ne propunem soluționarea următoarelor obiective de referință:

a) de ordin teoretic:

- analiza documentelor de referință la nivel european; studierea modului în care suporturile multimedia sunt corelate cu suporturile tradiționale utilizate în didactica limbilor străine;
- identificarea uneltelor informatice exploatabile în scop didactic;
- cercetarea funcțional-pragmatică a interactivității determinate de noile tehnologii;
- determinarea metodologiei de cercetare prin fundamentarea metodologiei de dezvoltare a competențelor elevilor în achiziționarea limbii țintă prin aplicarea noilor tehnologii;
- propunerea unor noi abordări în domeniu prin introducerea unei noi metodologii de predare; stabilirea reperelor psihopedagogice și lingvo-didactice ale procesului de învățare cu TIC;
- determinarea potențialului formativ al noilor tehnologii în scopul integrării lor eficiente;
- evidențierea aporturilor, efectelor pe care tehnologiile le aduc în favoarea elevilor prin valorificarea lor; relevarea competențelor ce pot fi cultivate;
- studierea raporturilor ce se nasc într-o pedagogie digitală; stabilirea noilor imperative ale meseriei de profesor; analiza dimensiunilor cognitive și motivaționale ale elevilor;

b) de ordin pragmatic:

- aplicarea noilor tehnologii informaționale în dezvoltarea sau achiziția de competențe langajiere sau de comunicare;
- prezentarea necesității de aliniere a învățământului românesc la cerințele europene;
- crearea unei unități de studiu conform pedagogiei digitale;
- realizarea unui experiment pedagogic pentru a determina necesitatea formării competențelor orale;
- propunerea unui compendiu de activități cu ajutorul instrumentelor numerice; includerea a cinci fișe pedagogice ce au ca sursă diverse videoclipuri, pentru nivelul A2-B1, în vederea folosirii în cadrul orelor de limba franceză, construite după Ghidul de elaborare pus la dispoziție de CREFECO.

Oportunitatea prezentei cercetări este determinată de existența unor aspecte teoretice și practice care îi preocupă pe didacticienii de limbii străine. Avem convingerea că demersul nostru asupra interactivității, determinat de integrarea noilor tehnologii în procesul didactic, îndeamnă la investigare și reflecție asupra propriilor practici, dar și asupra experimentelor derulate în alte țări.

Metodologia cercetării științifice. Aparatul metodologic al cercetării reprezintă o simbioză armonioasă între metodele utilizate în cercetările didactice și pedagogice tradiționale și metodele informatizate. Această abordare conferă lucrării noastre

originalitate și spirit novator. Astfel, s-a recurs la următoarele metode: *metoda analizei și sintezei doctrinare, metoda descriptivă, metoda comparativă/contrastivă, metoda deductivă, metoda inductivă, metoda statistică, metoda descrierii sincronice, metoda descrierii diacronice, metoda procesării informatizate a datelor, metoda documentării informatizate, metoda formalizării grafice a datelor.*

Noutatea și originalitatea științifică. Caracterul novator al lucrării rezidă în repertorierea unor aspecte teoretice și practice, care îi preocupă pe formatorii de limbi străine. Lucrarea deschide fereastra spre o reflecție mai aprofundată asupra necesității inovării în domeniul învățării limbilor străine prin integrarea tehnologiilor. Interesul științific produs de prezentul demers permite o mai bună înțelegere a dispozitivelor de predare, susținând mediatizarea pedagogică și pune în lumină diferitele abordări utilizate în mediatizarea de conținut FLE. Prezenta cercetare va contribui și mai mult la integrarea multimedia în metodologia didacticii limbilor prin analiza produselor și prin propunerea unei noi metodologii de realizare a procesului didactic în contextul utilizării TIC.

Problema științifică importantă soluționată în domeniul respectiv.

În contextul integrării tehnologiilor în activitatea didactică, procesele de predare – învățare – evaluare a unei limbi străine comportă modificări importante. Prin cercetarea efectuată, am demonstrat că interactivitatea la ora de limba franceză contribuie la creșterea motivației și autonomiei elevilor, dar și a rolului profesorului în sala de clasă. Noul context școlar, unde activitatea este „reciprocă”, a dat naștere unui nou concept de predare, implementat în perioada experimentală. Dimensiunea interactivă multidimensională a determinat demonstrarea pentagonului competențelor necesare pentru învățarea unei limbi străine. Activitățile construite în baza TIC au demonstrat că interactivitatea a constituit un factor motivațional, dar și de optimizare a performanțelor elevilor pentru îmbunătățirea semnificativă a competențelor orale.

Semnificația teoretică. Lucrarea constituie o sursă modernă și actuală pentru publicul avizat în materie de modernizare a curriculumului de limbi moderne din învățământul preuniversitar românesc și poate servi drept bază pentru cercetările ulterioare în domeniu. Teza pune în valoare structurarea finalităților de predare-învățare a limbilor străine pe seturi de competențe, derivate din competența principală a studierii unei limbi – cea comunicațională.

Valoarea aplicativă a lucrării. Rezultatele obținute demonstrează validitatea structurării finalităților de predare-învățare a limbilor străine pe seturi de competențe și cultivarea eficientă a acestora prin aplicarea TIC în triada predare-învățare-evaluare. Rezultatele cercetării pot fi folosite:

a) din perspectivă didactico-științifică: modernizarea curriculumului de limbi moderne la nivel preuniversitar; elaborarea și predarea, în cadrul învățământului preuniversitar, a cursurilor de limbă franceză, fiind un sprijin de nădejde și pentru celelalte limbi moderne; efectuarea de sugestii privind aplicarea curriculumului, folosirea manualelor și a portofoliului european al limbilor;

b) din perspectivă didactico-aplicativă: oferirea unui instrument util pentru eficientizarea și implementarea NTIC în cadrul orelor de limba franceză (un suport

practic prin includerea în structura lucrării a unui compendiu cu propuneri de activități realizabile în ora de limba franceză); punerea la dispoziția profesorilor a unui instrument de informare și de lucru interactiv în domeniul didacticii limbilor, cu ajutorul secvenței didactice „La planète techno”, parte a unei viitoare metode FLE în curs de redactare; oferirea a cinci fișe pedagogice ce exploatează documentele video, elaborate conform Ghidului CREFECO; propunerea de idei în conceperea și folosirea manualelor, dar și pentru conceperea testelor pentru olimpiadele școlare, în conformitate cu CECR.

Rezultatele științifice principale înaintate spre susținere sunt următoarele:

1. Procesul de predare-învățare-evaluare a limbilor moderne în general și a limbii franceze în special trebuie să fie structurat pe seturi de competențe, care gravitează în jurul funcției comunicaționale a limbii, structura armonizată fiind cu Cadru European Comun de Referință pentru Studiarea Limbilor (CECRL);
2. Învățarea în interactivitate vizează o schimbare pedagogică în maniera de predare (adoptarea de strategii noi, inovative), dar și de învățare (elevii devin actori ai învățării, ce interacționează). Interesul pedagogic conduce la o diversificare a instrumentelor de învățare.
3. Abordarea pedagogică a tehnologiilor contribuie la mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în vederea formării competențelor de comunicare în limba franceză. Ele sensibilizează și motivează pe cei care învață o limbă, identifică cunoștințele dobândite, dar și cele ce urmează a fi achiziționate printr-un demers de autoevaluare.
4. Utilizarea TIC în școală generează o nouă abordare inovativă, al cărei scop este acela de a învăța vorbirea și comunicarea într-o limbă străină, în situații de viață cotidiană.
5. Documentele autentice sunt deturnate de la funcția lor socială și îndreptate către cea pedagogică, favorizând astfel construirea unor competențe interculturale și cognitive, pentru că se oferă expunerea la limbă străină, la funcționarea acesteia.
6. Metodologia tradițională nu trebuie abandonată, ci adaptată la ritmurile noi, căci schimbarea cea mai importantă nu vine din interacțiunea om – mașină, ci din capacitățile mașinii de a modifica importanța acordată rolurilor elevului și profesorului.

Implementarea rezultatelor științifice. Rezultatele obținute au fost implementate în activitatea didactică din învățământul liceal de la Liceul cu Program Sportiv din Târgu-Jiu, în cadrul cursului opțional „Apprendre le français avec les ressources multimédia”.

Aprobarea rezultatelor științifice ale cercetării a fost realizată prin publicarea, în reviste și culegeri cu profil filologic din Republica Moldova și din România, a unei serii de articole, în care au fost reflectate principalele rezultate obținute. Prezentarea și discuția rezultatelor cercetării noastre au avut loc în cadrul Colocviului Internațional „L’interculturalité et l’herméneutique à travers la linguistique, la littérature, la traduction et la communication”, Institutul de Cercetări Filologice și

Interculturale, ULIM (Chișinău, 2015), Seminarului Regional „La motivation dans l'apprentissage et l'enseignement du FLE”, CREFECO (Sofia, 2013), Simpozionului Internațional „Gândim asemenea, vorbim diferit” (Timișoara, 2013), Simpozionul Internațional „Comunicarea – necesitate, știință, abilitate” (Craiova, 2013), Simpozionului Internațional „Copii Europei Sărbătorește” (Târgu-Jiu, 2010).

Publicațiile la tema tezei. Postulatele principale ale cercetării au fost reflectate în 11 articole și teze ale comunicărilor științifice, publicate în diverse ediții din țară și de peste hotare.

Volumul și structura tezei. Prezenta cercetare cuprinde adnotări în limbile română, rusă și engleză, lista abrevierilor, cuprins, introducere, trei capitole, 29 de figuri și 15 tabele, concluzii generale și recomandări, bibliografie (175 de titluri), 13 anexe, CV-ul autoarei.

Cuvintele-cheie. Interactivitate, TIC, curriculum, predare, învățare, evaluare, limbi moderne, limba franceză, competențe, comunicare, didactizare, documente autentice, experiment pedagogic, fișe pedagogice, FLE, inovație, interculturalitate, metodologie, multidimensional, produse multimedia, unitate de curs.

CONȚINUTUL TEZEI

În **Introducere** sunt descrise actualitatea temei alese și importanța problemelor investigate, scopul și obiectivele tezei, caracterul inovator al studiului, care prezintă soluționarea unei probleme importante – interactivitatea multidimensională bazată pe utilizarea tehnologiilor TIC în didactica unei limbi străine, în cazul nostru – a celei franceze. În fața noilor tehnologii informatice, învățământul nostru nu trebuie să rămână indiferent, ci să se servească de acestea pentru a inculca elevilor cunoștințe solide. Profesorii sunt responsabili de apropierea competențelor în comunicare. Pătrunderea acestor tehnologii în sfera educațională trebuie înțeleasă ca un atu suplimentar și decisiv ce ține cont de realitățile și exigențele societății de azi.

A fost expusă importanța teoretică și valoarea aplicativă a tezei, evidențiind că integrarea tehnologiilor în învățământ este considerată ca fiind implantarea unei inovații complexe care combină dimensiunile: tehnologică, organizațională, didactică și pedagogică. Dimensiunea interactivă multidimensională determină motivația elevilor, iar rezultatele sunt mai aproape de deziderate. Viitorul suporturilor de informație și de formare trebuie gândit în termeni de complementaritate și nu de substituire. Tehnologiile modifică locul educației în societate, relația în învățământ este modificată: elev și profesor participă interactiv la practica maieutică de acces la lumea cunoașterii, iar abordarea pedagogică a tehnologiilor contribuie la mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în vederea formării competențelor de comunicare în limba franceză. Au fost prezentate rezultatele cercetării noastre în participări la colocvii, conferințe, simpozioane internaționale și naționale, precum și în editarea articolelor științifice în țară și peste hotare.

Capitolul 1, intitulat **Sinergia tehnologiei și educației**, prezintă principalele elemente de fundamentare teoretică a rolului noilor tehnologii informaționale în procesul didactic, în aria intereselor tezei de pe poziția diverselor tendințe în educație și

a principalilor cercetători în domeniu. Dacă s-a început prin a evoca această analiză, este pentru că aceasta a dat curs în ultima perioadă unui ansamblu de studii cu un grad de importanță ridicat.

În primul paragraf au fost relevate provocările și tendințele actuale în domeniul învățării, noile paradigme educative în direcția educației permanente și trecerea de la învățământul tradițional la cel interactiv, bazat pe noile tehnologii, într-o școală concepută ca sistem deschis și aflată într-o permanentă dinamică a inovației. E vorba de un domeniu care refuză unidimensionalitatea, promovând o învățare concepută ca proces multidimensional.

Profesorii, în calitate de formatori ai generațiilor active de azi și de mâine, nu mai pot rămâne pasivi, „tradiționali” în demersul lor, mai ales când este vorba de motivarea tinerilor pentru învățarea uneia sau a mai multor limbi de comunicare. Trecerea de la pedagogia ascultării (discursivă, expozitivă) la pedagogia acțiunii (experimentală, activă) și, ulterior, la „pedagogia interactivă, activizată” prin cooperare, a determinat trecerea de la achiziționarea de cunoștințe la dobândirea de capacități și competențe ca finalitate a procesului educațional.

Strategiile de inovație în didactica limbilor situează într-o poziție importantă mizele tehnologice, didactice, având în vedere perspective, așteptări, întrebări legitime ale actorilor procesului didactic. Inovația prin TIC răspunde nevoilor pedagogice. Din punctul de vedere al profesorului, există câștigul unei varietăți de documente, o diversificare pedagogică cu noi strategii ce implică informare, colaborare, comunicare și eficiență. Tehnologiile determină o adevărată reflecție asupra strategiilor de urmat. Din punct de vedere al elevului, inovația prin TIC aduce o motivație sporită, autonomie în învățare, acces la informație, colaborare datorată interactivității.

Atenția s-a oprit, în al doilea subcapitol, asupra dimensiunii autonome – motivațională a învățării în context școlar, demonstrând că integrarea TIC în activitatea școlară este drumul spre o reală motivație, deoarece acestea propun medii de învățare interactive. În cazul integrării noilor tehnologii în activitatea școlară, dimensiunea motivațională pentru învățare este în centrul cercetărilor, pentru a valida necesitatea utilizării acestora. Pentru a asigura motivația elevului prin folosirea noilor tehnologii, trebuie asigurate condiții proprii TIC și condiții de ordin pedagogic într-un mediu convivial și atrăgător. Oricare ar fi activitățile organizate în jurul acestor noi suporturi, ele oferă elevilor un plus de motivație.

S-a arătat că un imperativ al noii pedagogii este autonomia elevului susținută de TIC. Se va constata că autonomia determină elevul să-și asume propria învățare, să devină responsabil pentru deciziile sale, transformându-se în subiect al procesului de învățare. Se poate vedea în autonomie o formă de libertate. „Învățarea în autonomie constituie o miză esențială a didacticii limbilor și chiar, cu adevărat, obiectivul major al oricărei acțiuni de formare” [1, p. 81].

În paragraful 1.3 au fost evidențiate politicile europene în domeniul educației și al limbilor străine cu mizele plurilingvismului și ale multiculturalității, de la diversitatea lingvistică la educația plurilingvistică, pentru o imersiune culturală și mobilitate europeană. În acest context, a fost prezentat documentul de referință

privind predarea – învățarea – evaluarea, CECRL, document ce a marcat un punct de cotitură în domeniul învățării limbilor străine. CECRL, un instrument exhaustiv de analiză didactică și pedagogică, reprezintă prima unealtă de politică lingvistică elaborată dintr-o perspectivă acțională care corespunde unui nou obiectiv social de referință, legat de progresul integrării europene: „la co-action sociale” – a comunica și a acționa împreună. La elaborarea acestui document au prezidat două obiective principale: încurajarea formatorilor în domeniul limbilor (pentru ca aceștia să-și pună întrebări, să reflecteze asupra celor mai eficiente căi pentru predarea-învățarea unei limbi străine) și facilitarea schimburilor de informații între profesori și elevi, pentru ca primii să poată spune celorlalți ce așteaptă de la ei în termeni de învățare și ca să afle cum să-i ajute [2, p. 71-79].

Formarea pentru interculturalitate reprezintă o provocare interculturală pe care trebuie s-o înfrunte profesorul de FLE și aici nu e vorba doar de a preda limba și cultura ci și de a arăta modul în care cultura națională a elevilor intră în interacțiune cu cea a unui francez sau cu cea a unui locuitor francofon. Acest lucru presupune că profesorul de FLE să se formeze pentru cunoașterea și practicarea propriei culturi și a culturii altora. Lumea francofonă poate păstra și amplifica contribuția limbii franceze la progresul civilizației de mâine. Azeziunea societății de astăzi la idealurile francofone își găsește o profundă motivație în cultura română, strâns legată de spiritualitatea franceză.

Didactica multidimensională analizată din perspectiva curriculumului național constituie obiectivele învățământului, devenind un câmp în evoluție permanentă. S-a considerat importantă urmărirea în al patrulea paragraf a traseelor principale în evoluția metodelor limbii străine, cu atenție sporită asupra perspectivei acționale.

Dimensiunea interculturală a învățării limbii franceze și francofonia – ca parte a geografiei umane moderne, precum și locul limbii franceze într-o lume care se schimbă, sunt imperative noi pentru profesorul de limbă franceză. În Europa liberei circulații, țările acestui spațiu devin locuri de viață, de muncă, de studii pentru tinerii de azi. Învățarea unei limbi străine înseamnă dezvoltarea capacităților intelectuale, dar mai ales deschiderea spiritului spre lumea celorlalți.

Perioada 1989-1997 a fost marcată de o creștere rapidă a numărului de state membre ale Uniunii Europene și de o diversitate lingvistică și culturală care a determinat noi proiecte vizând interculturalitatea și plurilingvismul, pentru ca fiecare să poată să se exprime în limba sa maternă, dar și să-i înțeleagă pe alții în limba lor, « que chacun puisse s'exprimer dans sa langue maternelle mais en revanche comprendre les autres dans la leur. » [3, p. 4].

De-a lungul timpului, istoria didacticii limbilor a cunoscut mai multe abordări care au influențat elaborarea metodelor și manualelor, destinate predării limbilor străine [4, p. 23-91], acestea fiind prezentate în subcapitolul patru. Începând cu secolul al XIX-lea și până azi, diferite metodologii s-au succedat, unele marcând o ruptură față de metodologia precedentă, altele adaptându-se la noile cerințe ale societății: tradițională, directă, activă, audio-orală, audiovizuală, comunicativă, acțională.

Dintre aceste metodologii perspectiva acțională, nouă paradigmă metodologică,

corespunde luării în considerare a unui nou obiectiv social de referință care este corelat cu progresul integrării europene – acela de a pregăti tânărul să trăiască și să muncească într-un spațiu european. Nu mai este vorba doar de capacitatea de a comunica cu ceilalți, ci de încurajarea interacțiunilor între oameni, ceea ce implică construcția unei noi perspective acționale, al cărei obiectiv este co-acțiunea în realizarea unei sarcini „tâche”, așa cum propune CECRL [5, p. 72].

Dacă metodele tradiționale puneau în centrul de interes profesorul (deținătorul cunoștințelor) și manualul, metodele audiovizuale și audio-orale aduceau tehnologia instalată în laboratoare. În prezent, s-a ajuns la o centrare asupra celui care învață, asupra nevoilor sale, prin punerea acestuia în situații de comunicare.

Domeniu multidimensional și pluridisciplinar, didactica limbilor străine poate fi studiată din puncte de vedere diferite. Pedagogii consideră că un act educativ se poate compune din trei axe principale: cunoașterea, profesorul și elevul. Acest triunghi se adaptează necesităților situațiilor didactice. De câteva decenii asistăm la apariția unei noi metode care consistă în „inversiunea unei pedagogii a predării cu o pedagogie a învățării” [6, p. 4]. Un element al triunghiului pedagogic atrage mai mult atenția cercetătorilor: elevul. Acesta intervine în procesul didactic, îl „suportă”, îl modifică în funcție de caracteristicile sale fizice, psihologice și intelectuale.

Subcapitolul cinci a analizat contextualizarea CECRL, cea care a determinat realizarea unui curriculum multidimensional și scenarizat ce favorizează pe cel care învață o limbă străină. Curriculumul are drept perspectivă dezvoltarea la elev a unei competențe plurilingve și pluriculturale. Identificarea curriculumului multidimensional ține în primul rând de recunoașterea multiplicității strategiilor de învățare.

Curriculumul este „un ansamblu de reflecții și orientări vizând să stabilească un parcurs de predare/învățare în termen de proiecte și finalități educative. El integrează parametri externi și interni (știința educației, a limbajului didactic, didactica limbilor) pe care le actualizează în permanență într-o dinamică constructivă” (trad.n.) [7, p. 269].

Curriculumul actual este construit pe achiziții ale competențelor de comunicare derivate dintr-un consens larg, european și contribuie la dezvoltarea competențelor cheie identificate la nivel european (integrate și în învățământul românesc): comunicarea într-o limbă străină, „*apprendre à apprendre*”, competențele interpersonale, interculturale, sociale și civice, sensibilizarea la cultură.

Este esențial a se impune imperative noi pentru activitatea profesorilor de limbă străină FLE, în așa fel încât desfășurarea orei de limbă străină să devină un spațiu interactiv, un context de învățare și interacțiune.

Cercetarea efectuată pe parcursul capitolului ne-a permis să formulăm un șir de concluzii:

1. Reflecțiile asupra teoriei și metodologiilor ce au influențat didactica limbilor au demonstrat o modificare puternică, începând cu anii 2000, prin conceperea învățământului ca sistem deschis, bazat pe dinamica inovației prin TIC, reflectate în elaborarea metodelor și manualelor destinate predării limbilor străine.
2. Activitățile de învățare se bazează pe noi strategii de intervenție: inovație – motivație – autonomie.

3. Învățarea limbilor străine este o prioritate absolută, fiindcă sprijină numeroase oportunități. Astfel multilingvismul și Europa au devenit termeni cu un scop comun, consolidarea unei identități europene.
4. În contextul politicilor europene din domeniul educației limbilor, CECRL este documentul ce a marcat un punct de cotitură, devenind prima unealtă lingvistică elaborată din perspectivă acțională.
5. Protejarea și promovarea diversității constituie un obiectiv al Consiliului Europei, prin crearea unor legături între diferitele culturi, prin dezvoltarea competenței plurilingve. Tehnologiile joacă, în acest sens, un rol important pentru diversitatea glotică.
6. Conceptul de interculturalitate, conex plurilingvismului, reprezintă o provocare pentru profesorul de FLE. Nu e vorba doar de a preda limba și cultura franceză, ci de a arăta modul în care cultura națională intră în interacțiune cu cea franceză. Francofonia deschide o fereastră lingvistică spre modernitate, devine o țesătură densă de spații de comunicare explorabile la orele de limba franceză.
7. Didactica FLE, ca ramură a didacticii generale, este o disciplină în permanentă dezvoltare și schimbare de perspective asupra procesului de predare-învățare-evaluare. În acest câmp complex interdisciplinaritatea, pluridisciplinaritatea și transdisciplinaritatea devin evidente.
8. Învățarea limbii franceze, din perspectiva curriculumului național, se adaptează contextului CECRL, unde conținuturile sunt elaborate în funcție de nevoile comunicative ale elevului, aflat într-un proces permanent de schimbări și adaptări în această eră tehnologică.
9. În activitatea profesorului de limba franceză apar imperative noi, datorită evoluției noilor tehnologii. Rolul său, în acest context, este de organizator și mediator al învățării, instaurând un climat de încredere, facilitând autonomia elevului și adaptând conținuturile în funcție de nevoile elevilor pentru o învățare efecace.
10. Capacitățile profesorului implică nu doar cunoștințe de limbă, ci și un număr de competențe tehnice pe care să le integreze într-o secvență didactică.

Capitolul al doilea al cercetării, intitulat **Metodologia interactivității în baza TIC aplicată în triada predare – învățare – evaluare** și-a propus descrierea produselor multimedia, dar și aplicabilitatea lor în didactica limbilor străine. Produsele multimedia ar putea fi considerate un „ensemble pédagogique” care corespunde, în același timp, unui manual, unui curs, unui material didactic. Utilizarea TIC în școală crează o nouă abordare inovativă. Obiectivul fundamental al tuturor metodelor este acela de a învăța vorbirea și comunicarea într-o limbă străină în situații de viață cotidiană.

Primul subcapitol a abordat o temă de actualitate: digitalizarea. „A învăța altfel” în era numericului înseamnă formare, colaborare, inovare cu scopul de a ajunge la un nou model educativ pentru o egalitate de șanse. Este definiția pedagogiei actuale, inclusă în Raportul misiunii parlamentare a lui Jean-Michel Fourgous [8], deputat de Yvelines (regiunea Île-de-France), privind inovarea practicilor pedagogice prin digitalizare și formarea profesorilor.

Astfel, al doilea paragraf a abordat produsele multimedia existente în didactica limbilor. Proiectele pedagogice puse în aplicare prin suporturi multimedia, metodologia elaborată în jurul acestora, duc la un demers eclectic care are în vedere un obiectiv de autoformare dirijată, autonomă. Proiectele pedagogice au ca obiectiv comunicarea și colaborarea între grupe de elevi, între clase, pentru realizarea diferitelor sarcini (scenarii, simulări) favorizând schimburile lingvistice și culturale. Pentru Arpin și Capra, învățarea prin proiect este „o abordare pedagogică care permite elevului să se angajeze total în construcția cunoștințelor sale, în interacțiune cu semenii săi, cu mediul și care invită la acțiune, în calitate de mediator pedagogic privilegiat între elev și obiectele de cunoaștere care sunt cunoștințele de dobândit.” (trad. n.) [9, p. 258].

În didactica limbilor, proiectul îi plasează pe elevi în situații în care își pot exercita autonomia, puterea de decizie, voința de a acționa în colaborare cu colegii lor sau cu alți actori sociali. Învățarea prin proiect, ca procedeu pedagogic privilegiat în cadrul activității colaborative, nu este o noutate, dar o dată cu integrarea TIC, pedagogia proiectului a dobândit o nouă dimensiune, devenind o strategie pedagogică autentică și eficientă pentru învățarea limbilor.

Odată cu utilizarea noilor tehnologii în domeniul didacticii limbilor, s-a dezvoltat și o reflecție asupra punerii în scenă – scenarizarea desfășurării secvenței pedagogice. După cum subliniază Mangelot [10], scenariul este sugerarea unui parcurs care propune activități, ajutoare, resurse; scenariul cuprinde un proiect, un „produit” sau un parcurs particular în cadrul unui dispozitiv propus. Scenariul pedagogic este o fișă de lucru care indică derularea unui anumit număr de acțiuni ce vizează un obiectiv de învățare precis. Elaborarea lui este influențată de profilul publicului cărui îi este destinat, de nivelul, interesele și nevoile educative. Scenariul pedagogic este o cale pentru dezvoltarea competenței de comunicare prin limbaj, determinând o interacțiune între cei care studiază o limbă străină.

Abordarea pe competențe este urmărită în cel de-al treilea subcapitol. În baza CECRL, propunem un pentagon de competențe (figura 1.1) necesare pentru a însuși calitativ o limbă străină ce trebuie să fie predată-învățată-evaluată în interactivitate:

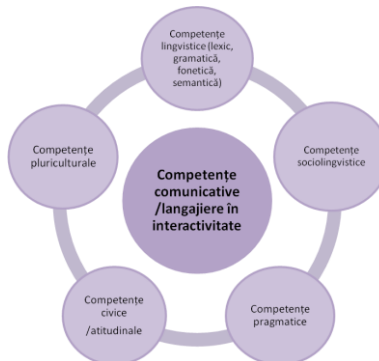

Fig. 2.1. Schema pentagonului de competențe necesare pentru învățarea limbii străine

Pentagonul competențelor, structurat în jurul funcției *comunicaționale* a limbii, care joacă și rolul de competență primordială în studierea unei limbi, pune în valoare rolul interactivității ca mijloc esențial de eficientizare a procesului de studiere a limbii străine.

Aceste elementele ale instrumentarului servesc la cultivarea unui set de abilități: de argumentare, de contra-argumentare, de dialogare, digitale, de înțelegere interculturală, etc.

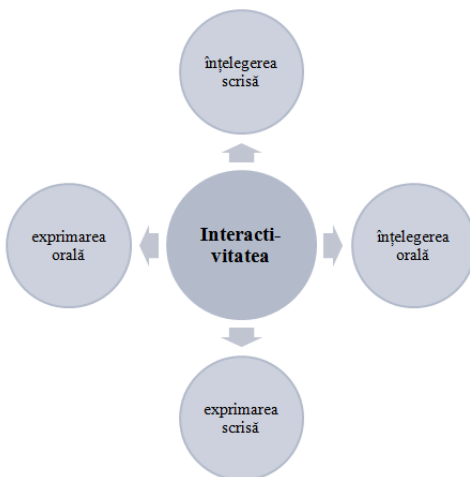

Fig.2.2. Elementele instrumentarului de cultivare a competențelor comunicative/langajiere

Din cele patru tipuri de activități instrumentale de asimilare a unei limbi străine – *înțelegerea scrisă*, *înțelegerea orală*, *exprimarea scrisă* și *exprimarea orală* – înțelegerea constituie una din activitățile cele importante ale învățării. Ea contribuie esențial la cultivarea competențelor care trebuie să fie dobândite de elev și, prin urmare, este necesară în diferite momente ale procesului de învățare. În didactica predării unei limbi străine, antrenarea elevilor la dobândirea abilității de înțelegere orală a fost mai puțin practică, accentul fiind pus pe mesajul scris. S-a considerat că în timpul „ascultării” auditorul este pasiv și că atenția este în declin. Grație orientărilor CECRL, noua dinamică a oralului se înscrie într-o abordare comunicativă, conform căreia limba este un mijloc de comunicare și de interacțiune socială.

Utilizarea pedagogică a imaginii înseamnă, mai ales, o pedagogie a audio-vizualului și are drept scop formarea elevilor, astfel încât aceștia să înțeleagă limbajul imaginilor. O pedagogie prin imagini vizează posibilitățile pe care acestea le pune în mișcare. Documentul de plecare este un pretext pentru descoperire într-un context de comunicare. Imaginea fixă sau în mișcare a devenit un suport important în ora de limbă străină, ea permite interpretări, comentarii, discuții și interacțiuni care contribuie la dezvoltarea exprimării scrise sau orale. Tocmai în acest scop, fișele pedagogice create conform Ghidului de elaborare al CREFECO, constituie un real

sprijin în procesul didactic, oferind activități ce permit abordarea competențelor de comunicare scrisă și orală.

Obiectivul înțelegerii scrise este de a-l duce pe elev, în mod progresiv, către sensul unui text scris: să înțeleagă și să citească diferite tipuri de texte, să determine o strategie de lectură și o dorință de a se apropia de textul scris într-o limbă străină. Am afirmat că înțelegerea scrisă reprezintă o adevărată activitate de formare care participă și ea la dobândirea de competențe într-o limbă străină. Internetul permite dezvoltarea bagajului lexical, ceea ce are un mare impact asupra îmbogății vocabularului activ și pasiv al elevului și facilitează cultivarea abilității de înțelegere a textelor scrise.

Un mediu multimedia permite dobândirea vocabularului. Lexicul este un punct primordial în învățarea limbilor. J. Courtillon [11] îl consideră „pivotal de achiziție”, asociere ce conduce la o reflecție atentă asupra predării-învățării acestuia. Natura medierii informatice tinde să privilegieze autonomia elevului, fiindcă el poate să se adapteze ritmului și posibilităților proprii. Această autonomie trece prin încorporarea de resurse lexicale apte să furnizeze utilizatorului materiale pentru învățare și ajutor.

Competența gramaticală sau capacitatea de a organiza fraze pentru a transmite sens este o dimensiune prezentă chiar în centrul competenței comunicative, asigurând progresul în practicarea unei limbi străine. Având un rol esențial în tradiția pedagogică, considerată un scop în sine, competența gramaticală este în prezent o dimensiune chiar în centrul competenței comunicative, asigurând progresul în practicarea unei limbi străine.

Utilizarea *documentelor autentice* în ora de limbă străină, tratate în acest paragraf, poate fi un bun suport, fiind o alternativă la documentele pedagogice. Noile tehnologii permit accesul la documentele autentice, favorizând astfel construirea unor competențe interculturale și cognitive. Utilizarea termenului „autentic” este legată de abordarea comunicativă, vizând, mai ales, înțelegerea și exprimarea orală, pentru că se oferă posibilitatea expunerii în mediul natural al unei limbi străine, la funcționarea acesteia.

În școala mileniului trei *televiziunea* contribuie la formarea viitorilor cetățeni. Mass-media reprezintă un suport pedagogic bogat în ora de limbă străină. Jurnalul televizat este un suport ușor de accesat și extrem de valorizant. *7 Jours sur la planète, magasin de 26 minutes*, realizat de redacția canalului TV5MONDE, oferă săptămânal fișe de exploatare pedagogică, plecând de la alegerea documentelor (evenimente importante de actualitate, secvențe de patru până la șase evenimente), la crearea de dosare pedagogice, la didactizarea informațiilor, asigurând prin exerciții interactive progresul în limba franceză, determinând dorința de a crea, de a produce secvențe de jurnal televizat, printr-o activitate de grup motivantă prin creativitatea ei.

Faptul divers nu aparține niciunei actualități, el nu este nici politic, nici social, nici economic, nici cultural și totuși el ocupă o suprafață importantă în jurnale. Document autentic, acest tip de text este exploatat la ora de limbă străină pentru a spori motivația elevilor care doresc și o altă modalitate decât cea tradițională de a

se apropia de limba pe care o învață. Christian Colombani [12, p. 77] nota că „un fait divers c'est une histoire en soi: un phénomène de société concentré dans une histoire violente, extraordinaire ou originale et donc exemplaire”.

Didactica limbilor străine a împrumutat *interviul* din domeniul științelor umane și a făcut din el o tehnică, un suport privilegiat, mai ales la un nivel avansat de cunoaștere a limbii străine. Interviul are ca obiectiv să atingă o țintă în interiorul unui cadru, a unei teme determinate înainte de desfășurarea acestuia. A se servi de actualitate într-un curs de limbă constituie nu doar o necesitate pentru a forma la elevi perspicacitatea, responsabilități de viitori cetățeni, ci și o oportunitate pedagogică pentru dobândirea unor cunoștințe fundamentale. În fața documentelor de actualitate elevul nu va fi niciodată în situația de „șec”, deoarece el va recepta, în felul său, imagini, cuvinte, având numeroase repere care îi sunt la îndemână etc.

Publicitatea este cea mai călduroasă manifestare a vitalității omului de azi, a puterii lui, a naivității, a darului său de invenție și de visare, cea mai frumoasă reușită a voinței de modernizare a lumii sub toate aspectele, în toate domeniile. Exploatarea didactică a publicității la ora de limbă străină depinde de ceea ce se urmărește a fi pus în joc: la nivelul textului, la nivelul lexicului, al retoricii, al gramaticii, al reprezentării grafice. Discursul publicitar devine o sursă de intertextualitate și de productivitate. Exploatarea publicității permite toate inovațiile pedagogice. Toate publicitățile deschid un larg spațiu de activitate interactivă, putând fi exploatate pedagogic.

Pentru didactica limbilor străine, *cântecul* reprezintă un suport didactic, ideal, un obiect cultural și un document autentic cu un limbaj original. Potrivit concepției lansate de Carmen Vera Pérez [13, p. 26], cântecul este un vast domeniu care poate fi potrivit tuturor gusturilor, precum și diverselor ocazii din viață. Toate culturile au tradiții muzicale care însoțesc momentele vieții, exprimând sentimente, gânduri, obiceiuri și valori. Cântecul face parte din patrimoniul unui popor, fiind martor al unor timpuri. Jayne Halsne Abrate [14, p. 10] afirmă că „el [cântecul] este reflecția precisă și evocatoare a unei culturi și a unei epoci care ne permite să o înțelegem din interior” (trad.n.). Ca document autentic, cântecul reprezintă un complex de muzică, cuvinte și interpretare care posedă caracteristici unice, diferite de alte documente. Ca limbaj autentic, cântecul este o bogată sursă de originalitate și varietate în care se regăsește ansamblul de registre și accente ale unei limbi vii.

Utilizarea *jocurilor* în ora de FLE vizează în mod esențial centrarea asupra elevului prin asigurarea motivației. Elevul se află într-o situație de comunicare autentică, în care nimeni nu poate vorbi în locul lui, fiindcă a participa la un joc înseamnă o adevărată implicare, o atitudine pleneră în fața sarcinii propuse. Oferindu-i celui care învață posibilitatea de a se juca într-o limbă țintă, înseamnă a-i întări convingerea că limba studiată este instrument de comunicare, dar și limbă de acțiune. Jocurile de rol, exercițiile în interacțiune, fac limba mai „concretă”, mai aproape de cel care o învață.

În al patrulea paragraf a fost dezbătută problema *evaluării*, al treilea element al procesului educativ. Aceasta a cunoscut o evoluție importantă, atât la nivelul funcției, cât și la nivelul obiectivului urmărit de acest act. În prezent, actul evaluării

este considerat ca un mijloc care permite ameliorarea și reușita acțiunii didactice. Evaluarea pedagogică informează despre cunoștințele și abilitățile dobândite de elevi, despre competențele lor, dar mai ales despre rezultatele demersurilor didactice, determinând găsirea unor noi suporturi și activități.

Perspectiva acțională creează noi valențe pentru evaluare, insistând asupra strategiilor ce conduc la finalizarea sarcinilor. CECRL are meritul de a oferi noi modalități de evaluare, armonizarea instrumentelor de evaluare. Uneltele de evaluare sunt propuse după mai multe criterii: nivel, capacitate, competență. În noua concepție asupra evaluării se trece de la o evaluare a cunoștințelor lingvistice la o evaluare a performanței în limbă, de la o evaluare „référéé” la nivelul țintă, de la o evaluare globalizantă la o evaluare analitică „critériée”. Ca metode complementare de evaluare s-a amintit de autoevaluare ca sursă de motivație fiindcă aceasta determină o anumită autonomie la elev, trăsătură a procesului educativ modern.

Pentru că orice proiect trebuie să fie însoțit de o evaluare, în ultimul paragraf ne-am ocupat de punerea în practică a unor *studii de caz*. Primul studiu a vizat, pe de o parte, identificarea condițiilor necesare pentru creșterea motivației elevilor pentru limba franceză, prin implementarea la ora de curs a noilor suporturi multimedia, iar pe de altă parte, potențialul formativ al TIC în condiții de interactivitate și interacțiune. Integrarea TIC în predarea și învățarea limbilor străine și, în special a limbii franceze, va conferi elevilor o nouă motivație în alegerea acestei discipline, dar și o șansă în formarea profesională de calitate. Învățarea FLE prin activități bazate pe tehnologiile informatice va conduce la achiziționarea de cunoștințe, de care elevii vor avea nevoie în parcursul lor școlar, cât și profesional, căci învățarea unei limbi străine nu este doar o chestiune de moment, ci sunt informații ce trebuie bine aprențate elevilor, stocate pentru a fi folosite și mai târziu.

Într-o încercare de a evidenția motivele prezenței, respectiv ale lipsei TIC în practica pedagogică (caracterul ludic sau excesul de informații care dezorientează elevul), am realizat un sondaj (studiul de caz nr.2) în rândul a 10 profesori de limba franceză din cadrul a 10 instituții de învățământ diferite din județul Iași. Cadrele didactice din învățământul românesc par să se cufunde într-o rutină a predării FLE. Ludicul devine o variantă de salvare din aceasă blazare, de care profesorii ar trebui să țină cont pentru a conferi cursului de limba franceză o plus-valoare, pentru că predarea-învățarea limbilor străine presupune din partea profesorilor un rol mai activ, o implicare personală.

Cercetările întreprinse în capitolul 2 au permis formularea următoarelor concluzii:

1. Abordarea pe competențe a procesului de predare-învățare a limbii străine este unicul cadru valabil la ora actuală. Pentagonul competențelor, structurat în jurul funcției comunicaționale a limbii, care joacă și rolul de competență primordială în studierea unei limbi, pune în valoare rolul interactivității ca mijloc esențial de eficientizare a procesului de studiere a limbii străine.
2. Utilizarea TIC în școală generează o nouă abordare inovativă, al cărei scop este acela de a învăța vorbirea și comunicarea într-o limbă străină în situații de viață cotidiană.

3. Odată cu integrarea TIC, pedagogia proiectului a dobândit o nouă dimensiune, unde scenariul pedagogic este o cale pentru dezvoltarea competenței de comunicare prin limbaj, determinând o interacțiune între cei care învață o limbă străină.
4. Teoria abordării acționale, prin introducerea noțiunii de „sarcină” (tâche), a angajat participanții într-un proces de interacțiune, receptare, înțelegere, mediere, în vederea dobândirii și dezvoltării competențelor de comunicare orală și scrisă.
5. Grație orientărilor CECRL, noua dinamică a oralului se înscrie într-o abordare comunicativă conform căreia limba este un mijloc de comunicare și de interacțiune socială. În acest sens, suporturile audio-video sunt cele care aduc documente autentice din situații de viață cotidiană.
6. Utilizarea pedagogică a imaginii oferă două dimensiuni suplimentare: sunetul și posibilele manipulări sau transformări operate de utilizator, generând în timpul utilizării activități de interacțiune.
7. Un mediu multimedia permite competențe de înțelegere scrisă. Autonomia privilegiată de mediere informatică conduce spre încorporarea de resurse lexicale apte să furnizeze utilizatorului materiale pentru învățare și ajutor. Competența gramaticală, dimensiune aflată în centrul abordării acționale, asigură progresul în practicarea unei limbi străine, prin exerciții mai dinamice și motivante.
8. Documentele autentice sunt deturnate de la funcția lor socială și îndreptate către cea pedagogică, favorizând astfel construirea unor competențe interculturale și cognitive, pentru că se oferă expunerea la limbă străină, la funcționarea acesteia.
9. În școala mileniului trei, mass-media reprezintă un suport pedagogic bogat la ora de limbă străină. Jurnalul televizat, faptul divers, interviul, informațiile despre actualitate, publicitatea, etc sunt mijloacele unde didactizarea informației îmbogățește și înnoiește conținutul orei de limbă străină. Toate deschid un larg spațiu de activitate interactivă, putând fi exploatate pedagogic.
10. Pentru didactica limbilor străine cântecul reprezintă un suport didactic, ideal, un obiect cultural și un document autentic cu un limbaj original. În calitate de document autentic, cântecul reprezintă un complex de muzică, cuvinte și interpretare care posedă caracteristici unice, diferite de alte documente. Ca limbaj autentic, cântecul este o bogată sursă de originalitate și varietate în care se regăsește ansamblul de registre și accente ale unei limbi vii.
11. Jocurile, un ansamblu de unelte de învățare activă la ora de FLE, vizează în mod esențial centrarea asupra elevului prin asigurarea motivației. Acest suport deschide și porțile interculturalității, pe lângă cele orale și scrise.
12. Evaluarea prin CECRL a cunoscut o evoluție, dobândind noi valențe. În noua concepție asupra evaluării se trece de la o evaluare a cunoștințelor lingvistice la o evaluare a performanței în limbă, de la o evaluare „référé” la niveluri țintă, de la o evaluare globalizantă la o evaluare analitică „critériée”.
13. Autoevaluarea, prin Portofoliul european al limbilor, document personal ce atestă calificările, achizițiile dobândite într-o limbă străină, constituie o sursă de motivație, fiindcă aceasta determină o anumită autonomie la elev, trăsătură a procesului educativ modern.

14. Primul studiu a vizat, pe de o parte, necesitatea creșterii motivației elevilor pentru limba franceză, prin implementarea la ora de curs a unei unități de învățare bazate pe noile suporturi multimedia, iar pe de altă parte, evidențierea potențialului formativ al TIC în condiții de interactivitate și interacțiune. Rezultatele studiului au vizat oportunitatea unei schimbări pedagogice în maniera de predare (adoptarea de strategii noi, inovative), dar și de învățare (elevii devin actori ai învățării, ce interacționează).
15. Al doilea studiu de caz a abordat caracterul ludic al TIC. Rezultatele au dovedit că experiența profesorală nu este cea care influențează utilizarea TIC, în schimb vârsta și adaptarea la noutate au o importanță majoră. TIC și jocul nu sunt asociate, ci sunt considerate mijloace complementare în procesul de învățare.

În **Capitolul al treilea**, denumit **Eficiența interactivității multidimensionale cu utilizare TIC în didactica limbii franceze: experiment pedagogic**, atenția a fost focusată asupra unei reflecții atente, detaliate în ceea ce privește interactivitatea multidimensională a procesului de predare – învățare – evaluare a unei limbi străine (FLE), contextul educațional al integrării. Mizele educative ale interactivității sunt utilizarea ei ca tehnologie educativă pentru că ea favorizează firesc producția de aplicații interactive. Jacques Naymark [15] definește interactivitatea în felul următor: „interactivitatea este capacitatea de reacție a ordinatului (și a programelor sale) la acțiunile utilizatorului, este capacitatea sa de retroacțiune sau feedback”.

Adeea interactivitatea și interacțiunea sunt, însă, confundate și tocmai primul subcapitol se ocupă de evidențierea acestora. Interactivitatea (relația om-mașină) este o activitate care necesită cooperarea a mai multor oameni sau sisteme, naturale sau artificiale care acționează ajustându-și comportamentul. Interactivitatea este adesea asociată tehnologiilor care permit schimburi om - mașină (interfață om - mașină) prin intermediul unui program informatic, altfel spus, percepția unuia de către celălalt și tot ce decurge din aceasta.

Cercetarea prezentă se deschide unei reflecții mai aprofundate asupra eficacității tehnologiilor, asupra metodelor utilizate azi în domeniul învățământului limbilor străine. Didactica modernă încearcă să răspundă la cerințele societății, propunând strategii multiple și adaptate formării tinerei generații. Experiența tradiției, asociată cu capacitatea de inovație, sunt noile repere ale școlii. Dacă școala românească vrea să se înscrie în modernitate, ea va trebui să se asigure că există mijloace de a integra această modernitate în practicile școlare. S-a întreprins în acest subcapitol o analiză a conținuturilor de concepte media și multimedia, un inventar al acestor instrumente care vin în sprijinul sistemului educativ. Obiectivul acestei părți este de a arăta schimbările benefice observate în practicile de predare datorită folosirii TIC (oportunitățile oferite de ingineria pedagogică multimedia).

De o jumătate de secol media sunt într-o progresie constantă. Influența lor este enormă asupra învățării limbilor străine. Apariția scrisului, a tiparului, apoi a mediei electronice marchează etape istorice. Tehnologiile fac moda, formează încet mentalitatea, feluri de a gândi, de a trăi, de a lucra, de a reflecta. La origini, multimedia este un adjectiv care aparține vocabularului publicității (ideea de pluralitate). Ea înseamnă

o pluralitate de media utilizată pentru realizarea unui produs de comunicare, de divertisment, de învățare, mai bogat decât media de tip tradițional (cartea!). Ceea ce definește multimedia, în sens larg, este coexistența pe același suport a tehnologiilor (scris, imagine, sunet), iar accesul la informații, reunite într-o aplicație multimedia, determină proceduri de interacțiune între „lector” și „produs”.

Exploatarea resurselor media se dovedește a fi o adevărată provocare, aceasta datorită particularităților discursului mediatic ca tip de discurs, provenind dintr-o practică socio-discursivă extrem de complexă, datorită varietății și dinamicii producției mediatică, datorită necesității unei educații prin și pentru media. În societatea de azi, noile tehnologii ritmează și structurează viața socială, de aici necesitatea unei educații pentru/prin media. Integrarea noilor tehnologii în învățământ este considerată azi ca fiind o competență cheie a profesorilor.

Scopul integrării TIC în studiul limbilor străine vizează îmbunătățirea și restructurarea modului de predare – învățare – evaluare. Implementarea competențelor TIC trebuie să genereze o învățare conștientă, o valorizare comprehensivă și permanentă a informației și să țină cont de stimularea și intensificarea comunicării educative instituționale și non-instituționale (profesor – elev, elev – elev, elev – societate).

Tratarea textului din paragraful doi este o activitate interesantă, dinamică, care poate fi modelată în funcție de obiectivele solicitanților. Abordarea acestui proces, în cadrul sălii de curs, este legată de înțelegerea și de producția scrisă. Specificitatea priceperilor dobândite este determinată de tipul de scriere, fie că vorbim de articole de presă sau de texte narrative. Procesul de tratare a unui text ar trebui să se bucure de o atenție sporită, datorită utilizărilor sale multiple – descoperirea de noi tehnici tipografice (punerea în pagină, titrarea, organizarea conexiunilor între text și imagine).

Abordat în al treilea paragraf al tezei, internetul este o tehnologie, un mijloc media, un suport și o rețea (multimedia) care integrează sisteme de semne; este un spațiu (cyberspace) deschis tuturor cunoștințelor și practicilor; este o formă arborescentă de organizare (clasificare), de elaborare (creație), de reflecție, de căutare a unei inteligențe colective. Utilizarea internetului în didactică trebuie să fie motivată de pedagogie și nu de tehnologie. Este important că internetul să fie integrat în reale proiecte pedagogice. Prezența oralului pe internet este extrem de benefică pentru elevi. „Expunerea” la limba țintă este una din condițiile importante pentru a progresa într-o limbă străină.

Didactica nu poate să se opună progreselor informaticii și, astfel, produsele multimedia pătrund tot mai mult în didactica limbilor. Dacă luăm în seamă raporturile între noile tehnologii și învățarea unei limbi, putem observa că folosirea TIC evoluează pararel cu progresele tehnice. Aceste tehnologii nu mai sunt doar suporturi sau mijloace auxiliare, ci elemente de bază ale învățării, deoarece a comunica într-o limbă străină înseamnă a fi pe drumul oferit de media (cinema, radio, televiziune, internet). Oricare metodologie nouă renaște din cenușa metodologiilor precedente și determină apariția altora.

În panoplia suporturilor numerice, evidențiate în subcapitolul patru și puse la dispoziția profesorilor, tabla albă interactivă se înscrie ca o metodologie relativ recentă. Această tablă albă vine să înlocuiască tablă neagră și creta, servind la conceperea de enunțuri. Folosirea acestui suport trebuie să răspundă unor cerințe pedagogice care să asigure optimizarea activității la ora de limbă străină. Trebuie bine stăpânită tehnologia acestui dispozitiv, trebuie investit timp pentru pregătirea materialului care să poată asigura interes, noutate și interactivitate.

Power Point este un program care permite crearea unei prezentări formate dintr-un număr nelimitat de dispozitive de talia unei pagini – ecran și poate conține zone de text, ilustrații (desene, scheme), fișiere – sunet (comentarii înregistrate, muzică) sau video. De asemenea, permite crearea rapidă și de calitate a unor prezentări care integrează diverse resurse textuale, picturale sau multimedia. Utilizarea Power Point în cadrul procesului de predare-învățare constituie un ajutor, facilitează înțelegerea unor noțiuni-cheie a prezentării, care trec prin canalul auditiv și vizual.

Documentele video îl confruntă pe cel ce învață cu situații care îi permit nu numai să-și îmbunătățească înțelegerea și exprimarea orală, ci și să-și dezvolte noi competențe. Utilizarea suportului video la ora de franceză ajută actul pedagogic, având de a face cu un curs mai atractiv pentru elevi, cel mai adesea obișnuiți cu metodele clasice. De asemenea, acest suport ajută la crearea unei imagini mai clare asupra universului francofon. Pentru folosirea documentului video într-un curs de limbă străină, esențial este faptul că profesorul nu devine specialist în studiul media, ci demersul său are în vedere atât natura lingvistică, vocală și gestică a oralității limbajului, cât și dimensiunea interacțională în învățarea unei limbi străine.

Televiziunea vine și ea în serviciul didacticii. A lucra cu un document nu înseamnă să privești împreună o emisiune TV, ci este o *vizionare conștientă prin organizarea unei descoperiri*. Documentul servește drept suport pentru a analiza, rezuma, reformula, invita, critica, judeca, redacta texte sau a produce schimburi orale. Profesorul face apel la competențele cognitive ale elevilor: a observa, a repera, a recunoaște, a asocia, a clasa, a ghici, a anticipa, a formula ipoteze. Analiza documentului TV înseamnă și o reflecție asupra media. Utilizarea documentelor TV participă la educația prin media, este integrată în proiectul de învățare.

Filmele oferă o altă modalitate de a prezenta informația, de a îmbogăți vocabularul și de a consolida dobândirea conceptelor gramaticale, determinându-l pe elev să iasă din contextul pedagogic tradițional. Ceea ce se caută prin exploatarea didactică a filmului este autenticitatea limbii și a situației, debitul verbal, intonația și formulele idiomatiche. Exploatarea filmului la ora de FLE determină descoperirea unei limbi și a unei culturi printr-un document autentic.

S-a analizat deopotrivă și sistemul multimedia Vifax, sistem de ghidaj și colaborare în construcția competenței de înțelegere într-o limbă străină. Metoda multimedia Vifax este centrată pe metoda didactizării secvenței video și se vrea un sprijin în predarea-învățarea limbii franceze, plecând, de exemplu, de la buletine de informații din rețeaua de televiziune TV5. În acest sens, Vifax se înscrie în panoplia mijloacelor didactice de învățare a unei limbi străine în context colaborativ, autonom.

Având convingerea că documentele autentice sunt un declanșator de interacțiuni, a fost evidențiat realul sprijin oferit de TV5 Monde. TV5 Monde este un post de televiziune de limba franceză prezent în lumea întreagă. El este în permanență aproape de domeniul educației. Cele două rubrici „Appendre et Enseigner avec TV5” au ca scop facilitarea introducerii în clasă a documentelor televizuale pentru a susține și încuraja învățarea francezei. TV5 Monde poate fi considerat o nouă provocare pedagogică.

În cadrul orei de limbă străină, a utiliza radioul ca suport de activitate didactică înseamnă a lucra asupra limbii țintă, o limbă vorbită, autentică, nuanțată în funcție de situațiile de comunicare. Este o ocazie de a propune elevilor o altă privire asupra unui suport media care face parte din viața lor personală. Utilizările pedagogice ale resurselor site-ului Radio France International vizează competențe ca: dobândirea unei metodologii pentru a pedagogiza suporturile autentice ale site-ului R.F.I., capacitatea de a elabora o suită de activități cu cerințe și obiective adaptate nivelului și nevoilor publicului vizat, posibilitatea de a utiliza același document la nivele diferite, relaționarea documentului radiofonic de alte suporturi de predare – învățare – presa, imaginea, manualul etc.

Paragraful al cincilea propune spre atenție un compendiu de activități posibile, realizabile cu ajutorul suporturilor tehnologice. Aceste activități reprezintă un punct de referință pentru profesorii de limba franceză în declanșarea și derularea activităților, sprijinite exclusiv pe noile suporturi media. Trebuie ca profesorul de limbă străină să transforme aceste practici inovante în practici uzuale, pentru a contribui la edificarea predării limbilor străine prin TIC. Am oferit, de asemenea, o listă a principalelor unelte exploatabile în clasă, pe care le-am descoperit în timpul cercetării.

Demersul experimental, prezentat în ultimul paragraf, a avut ca scop evidențierea importanței TIC în creșterea motivației elevilor și necesitatea îmbunătățirii competențelor de comunicare orală. În urma perioadei experimentale, am evidențiat că avem rezultate îmbucurătoare, adică procesul de formare și dezvoltarea a competenței de comunicare orală a fost eficient, influențând și factorii implicați în procesul didactic. Așadar, elevii sunt mult mai motivați în alegerea limbii franceze (95%), cu un nou stil de predare, unde tehnologiile ajută la formarea și îmbunătățirea competențelor de comunicare orală (85,53%). Interacțiunile ce se nasc în sala de clasă creează un climat de încredere, în care elevii își etalează autonomia (88 %) și creativitatea. Colaborarea nu mai este văzută ca o punere în umbră a unora și evidențierea celorlalți, ci un spațiu de cooperare, unde fiecare are o sarcină proprie ce conduce spre realizarea unui scop comun. Toate aceste evidențe, aflate într-o legătură indisolubilă, constituie un context real, natural și motivant pentru învățarea limbii franceze. Experimentul a creat și premisa realizării unei metode de franceză, bazată pe noul concept de „reciprocitate” și mijlocită de TIC.

Rezultatele cercetării efectuate în capitolul 3 al tezei au condus la următoarele concluzii:

1. Interactivitatea presupune o colaborare între om și mașină și naște o serie de interacțiuni în momentul utilizării în sala de clasă, atât între elevi, cât și între

- elevi și profesor. Deosebit de important este să consemnăm următorul fapt: nu mașina conduce ora de curs, ci profesorul prin intermediul tehnologiilor.
2. Multimedia revitalizează, redinamizează procesul educațional, reformând profesiunea de educator, dar și rolul elevului de trecere de la actor pasiv la unul activ în învățare.
 3. Tehnologiile fac moda, influențează mentalitățile și privilegiază concretul, bazându-se pe experiența tradiției, acestea devinind noile repere ale școlii.
 4. În această acțiune de colaborare, suporturile electronice dotează documentele cu o proprietate absolut nouă. Folosirii tradiționale i se adaugă o capacitate internă de transformare. Nu doar modalitățile practice de lectură și de scriere sunt modificate, ci și relațiile vizând cunoașterea. Eficacitatea lor imediată și puterea de auto-modificare, de corectare la vedere, sunt proprietăți cognitive esențiale pentru procesul învățării.
 5. Exploatarea resurselor media se dovedește a fi o adevărată provocare, aceasta datorită particularităților discursului mediatic ca tip de discurs provenind dintr-o practică socio-discursivă extrem de complexă, grație atât varietății și dinamicii producției mediatice, cât și necesității unei educații prin și pentru media.
 6. Integrarea noilor tehnologii în învățământ este considerată azi ca o competență cheie a profesorilor. Didactica nu poate să se opună progreselor informaticii și astfel produsele multimedia pătrund tot mai mult în didactica limbilor. Aceste tehnologii nu mai sunt doar suporturi sau mijloace auxiliare, ci elemente de bază ale învățării, deoarece a comunica într-o limbă străină înseamnă a fi pe drumul oferit de media. Oricare metodologie nouă renaște din cenușa metodologiilor precedente și determină apariția altora.
 7. Un compendiu de activități posibile, realizabile în baza suporturilor tehnologice sunt oferite ca un punct de referință pentru profesorii de limba franceză în declanșarea și derularea activităților sprijinite exclusiv pe noile suporturi media.
 8. Experimentul realizat în cadrul Liceului cu Program Sportiv din Târgu-Jiu, ca element al strategiei generale a cercetării, a condus la evidențierea importanței introducerii noilor tehnologii ca element de creștere a motivației elevilor și ca factor favorizant al învățării, grație autonomiei și colaborării generate în cadrul acestor lecții.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Achiziționarea unei limbi străine este un proces complex și multidimensional, care necesită desfășurarea de activități multiple, pentru a putea cuprinde funcționarea limbii țintă. Integrarea tehnologiilor în învățământ este considerată ca fiind implantarea unei inovații complexe ce combină dimensiunile: tehnologică, organizațională, didactică și pedagogică. În spatele comunicativului, într-o limbă străină se ascunde o mare diversitate de dinamici interactive, care se articulează într-o manieră variabilă în raport cu achizițiile. Viitorul suporturilor de informație și de formare trebuie gândit în termeni de complementaritate și nu de substituție. Chestiunea fundamentală a acestei

valori adăugate este aportul folosirii unui site educativ multimedia, în raport cu metodele clasice.

Relația în procesul de învățare este modificată: elevul și profesorul participă interactiv la practica maieutică de acces la lumea cunoașterii. Această cunoaștere are un caracter complex și difuzarea ei rapidă accelerează timpul de răspuns. Procesul de predare - învățare a unei limbi și a unei culturi reprezintă o provocare multidimensională. Diversele dimensiuni se găsesc în inter-relație în orice formă de învățare și folosire a unei limbi. Reușita învățării depinde de caracteristicile individuale și sociale ale celui care învață, de calitatea diverselor instrumente, de dispozitivele puse la dispoziția elevului, de experiența unui formator, de interesul față de cunoaștere.

Schimbarea cea mai importantă nu vine din interacțiunea om - mașină, ci din capacitățile mașinii de a modifica importanța acordată rolurilor elevului și profesorului, din organizarea curriculară, din natura interacțiunilor profesor - elev în tratarea informației și în evaluarea învățării. Abordarea pedagogică a tehnologiilor contribuie la mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în vederea formării competențelor de comunicare în limba franceză. Ele sensibilizează și motivează pe cei care învață o limbă, identifică cunoștințele dobândite, dar și cele ce urmează a fi achiziționate printr-un demers de autoevaluare.

În cercetarea întreprinsă am analizat documentele de referință la nivel european, am studiat modul în care suporturile multimedia sunt corelate cu suporturile tradiționale utilizate în didactica limbilor străine, au fost identificate uneltele informatice ce pot fi exploatate în scop didactic. Am studiat interactivitatea din perspectivă funcțional – pragmatică, determinată de noile tehnologii și am determinat metodologia de cercetare, prin aplicarea noilor tehnologii în vederea dezvoltării competențelor elevilor în achiziționarea limbii țintă. Stabilind reperele psihopedagogice și lingvo-didactice ale procesului de învățare cu TIC, am propus noi abordări în domeniu prin introducerea unei noi metodologii de predare, având drept scop determinarea potențialului formativ al noilor tehnologii. Evidențierea aporturilor, efectelor pe care tehnologiile informaționale le aduc în favoarea elevilor prin valorificarea lor, a contribuit la relevarea raporturilor ce se nasc într-o pedagogie digitală, a competențelor ce pot fi cultivate, a noilor imperative ale meseriei de profesor și a dimensiunilor cognitive și motivaționale ale elevilor.

Lucrarea noastră aduce o serie de propuneri de ordin didactic: *(necesitatea de aliniere a învățământului românesc la cerințele europene; realizarea unui experiment pedagogic pentru a determina necesitatea formării competențelor orale)* și *pragmatică (propunerea unui compendiu de activități cu ajutorul instrumentelor digitale; includerea a cinci fișe pedagogice ce au ca sursă diverse videoclipuri, pentru nivelul A2-B1, în vederea folosirii lor în cadrul orelor de limba franceză, construite după Ghidul de elaborare pus la dispoziție de CREFECO)* privind integrarea pedagogică a tehnologiilor la ora de limbă franceză, fapt ce determină punerea în practică a unor competențe lingvistice, dezvoltarea inițiativei și creativității elevilor, a muncii în echipă prin integrarea experienței personale în experiența de grup. Integrarea

pedagogică a TIC, așa cum am făcut-o în perioada experimentală, prin intermediul unității de curs create, „La planete techno”, conduce la: dezvoltarea competențelor langajiere sau de comunicare prin executarea unor sarcini precise de lucru în spațiul virtual.

Semnalăm că activitățile digitale ale profesorilor de limbi străine rămân limitate, iar comportamentele continuă să oscileze (inerția profesiei) în ciuda numeroaselor îndemnuri la folosirea tehnologiilor,

Recomandări. Demersul investigativ întreprins în teză creează premisele metodologice și conceptuale, nu doar pentru implementarea TIC în cadrul orelor de limbă străină, dar și a domeniilor conexe. Având în vedere necesitatea permanentă a actualizării, modernizării și perfecționării procesului de învățământ, ținerea la zi a pregătirii cadrelor didactice presupune integrarea pedagogică a tehnologiilor la ora de limbă franceză. Acest fapt determină punerea în practică a unor competențe lingvistice, dezvoltarea inițiativei și a creativității elevilor, a muncii în echipă, prin integrarea experienței personale în cea de grup. Integrarea pedagogică conduce la dezvoltarea competențelor de utilizare a suporturilor pentru efectuarea unor sarcini precise de lucru în spațiul virtual.

Folosirea tehnologiilor e necesară și urgentă datorată nu doar integrării TIC. E necesar de avut în vedere două elemente esențiale: competențele lingvistice /comunicaționale și cele informatice. Conștientă de caracterul complex și de lungă durată al activităților ce presupun implementarea TIC, autoarea propune colegilor-profesori următoarele direcții:

- sincronizarea sistemului de predare românesc la cerințele europene formulate de CECRL;
- acceptarea și includerea inovațiilor în activitatea profesională, pentru o mai bună eficiență a actului didactic.

Pornind de la faptul că unitatea de curs existentă, precum și fișele pedagogice create pot servi drept model de reinițializare a conținuturilor, propunem cercetătorilor și profesorilor altor discipline abordarea programelor școlare în vigoare prin intermediul TIC. Integrarea noilor tehnologii în mediul școlar ameliorează calitatea predării - învățării, aducând un plus de valoare, urmând câteva condiții:

- profesorii să revalorifice concepțiile referitoare la învățarea și valoarea anumitor activități puse în practică;
- tehnologia trebuie să fie considerată ca fiind o unealtă pe lângă multe altele și nu un scop în sine, făcând parte dintr-o structură pedagogică coerentă;
- profesorii trebuie să lucreze într-un context care facilitează colaborarea și perfecționarea continuă;
- integrarea tehnologiilor trebuie să fie considerată ca un proces de lungă respirație, unde TIC pot ameliora procesul didactic, punând în valoare conținuturi și făcându-i pe elevi mai activi, mai angajați în învățare.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Porcher L. Qui progresse vers quoi? In: ELA: La notion de progression en didactique des langues. Paris: Ed. Didier Erudition, 1976, nr. 16. 53 p.
2. Tamaș C., Vlad M. Le Cadre Européen et le Français sur Objectifs Spécifiques dans une filière universitaire roumaine pour les étudiants non-spécialistes du français. Quelques exemples d'articulation. In: Synergies Roumanie, 2009, nr. 4, p. 71-79.
3. Seyfried E., Kohlmeyer K., Furth-Riedesser R. Supporting Quality în Vocational Training through Networking. Thessalonik: CEDEFOP Panorama, 2000. 4 p.
4. Roman D. La didactique du français langue étrangère. Baia Mare : Editura Umbria, 1994, p. 23-91.
5. Commission Européenne. Cadre européen commun de référence pour l'apprentissage et l'enseignement des langues. Projet 1 d'une proposition du Cadre, Strasbourg, 1996, p. 60-80.
6. Bouchard R., Mangenot F. Interactivité, interactions et multimédia. In: Rencontres en didactique des langues, Lyon: ENS Editions, 2001, nr. 5, p. 34-57.
7. Borg S. Analyses de discours et pensée didacticienne: Les lieux féconds d'une rencontre. In: Actes du colloque Miroir. Université de Franche-Comté, 2012, p. 263-275.
8. Fourgous J-M. Rapport sur l'innovation des pratiques pédagogiques par le numérique et la formation des enseignants. le 27 février 2012, disponible sur http://www.missionfourgoustice.fr/missionfourgous2/IMG/pdf/Rapport_Mission_Fourgous_2_V2.pdf (vizitat 16.01.2015).
9. Capra L., Arpin L. L'apprentissage par projets: Fondements, démarche et médiation pédagogique du maître dans la construction des savoirs. In: Collection Apprentissage, Montréal: Les éditions de la Chenelière/Didactique, 2001. 258 p.
10. Mangenot F. Contexte et conditions pour une réelle production d'écrits en ALAO. Revue ALSIC, Université de Franche-Comté, Besançon, 5 décembre 2000, vol.3, nr. 2, p. 187-206.
11. Courtillon J. Elaborer un cours de FLE. Paris: Hachette, 1989, p. 61-72.
12. Colombani Ch. Les faits divers: polyphonie énonciative et hétérogénéité textuelle. In: Langue française, 1987, vol.74, nr.74, p.73-96.
13. Perez C.-V. Applications didactiques de l'internet. In: FDLM, 1999, nr. 364, p. 25-28.
14. Abrate J.-H. Pedagogical applications of the French popular song in the foreign language classroom. In: The Modern Language Journal, 1983, vol. 67, nr. 1, p. 8-12.
15. Naymark J. Multimédia et formation. Paris: Éditions Retz, 1998, p.11-17.
16. Carton F. Évaluation et certification en langue étrangère. In: Le Français dans le monde, 1993, nr. 163. 29 p.
17. Lebrun M. Des Technologies pour Enseigner et Apprendre. Bruxelles: De Boeck & Larcier S.A., 2002, p. 32-35.

LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE LA TEMA TEZEI

- **Articole în reviste științifice din străinătate:**
1. Lăpădat R. Futur de l'enseignement – les TICE dans la classe de FLE – compendium d'activités. In: FIGES, 2015, nr. 1, p. 51-61.
 2. Lăpădat R. Predarea și învățarea cu TV5 Monde. In: Fairplay, 2011, nr. 5, p. 21-26.
 - **Articole în reviste din Registrul Național al revistelor de profil**
 3. Lăpădat R. L'argumentation et le débat. In: Intertext, 2010, nr. 3/4, p. 77-86.
 4. Lăpădat R. Suportul video într-un curs de limba franceză. In: Intertext, 2010, nr. 3/4, p. 174-179.
 - **Articole în culegeri naționale:**
 5. Lăpădat R. FLE, handicap et TICE. In: Și noi suntem la fel ca voi. Lucrările simpozionului național, Secțiunea: Învățământ special și special integrat, prezent și perspective Ediția a V-a, 3 iunie 2015. Târgu-Jiu: Editura Măiastra, 2015, p. 46-48.
 - **Articole în culegeri de lucrări ale conferințelor internaționale**
 6. Lăpădat R. Intégration des TICE dans l'apprentissage du FLE. In: Education in nowadays european context. Lucrările simpozionului internațional, Ediția a VII-a. Târgu-Jiu: Universitatea Titu Maiorescu, 2015, p. 27-33.
 7. Lăpădat R. Rolul internetului în predarea-învățarea unei limbi străine. In : Comunicarea-necesitate, știință, abilitate. Materialele simpozionului internațional din 19 aprilie 2013. Vol. III, Secțiunea: Tehnologia informației, tehnologiile moderne de comunicații – un alt mod în care trăim, lucrăm și interacționăm. Craiova: Editura ARVES, 2013, p. 85-88.
 8. Lăpădat R. Exploatarea spotului publicitar ca document intercultural. In: Francopolyphonie. Lucrările colocviului internațional L'interculturalité et l'herméneutique à travers la linguistique, la littérature, la traduction et la communication, nr.10/2015, vol.2, Chișinău : ULIM, p. 302-305.
 - **Articole în culegeri naționale de lucrări ale conferințelor**
 9. Lăpădat R. Le rôle du documentaliste dans la politique documentaire de l'école. In : Interconexiunea paradigmelor didactice și metodologice în predarea limbilor străine. Materialele seminarului metodologic din 25 ianuarie 2011. Chișinău: Centrul editorial ULIM, 2011, p. 127-133.
 10. Lăpădat R. Quand la gastronomie entre dans la classe de FLE. In : Interconexiunea paradigmelor didactice și metodologice în predarea limbilor străine. Materialele seminarului metodologic din 25 ianuarie 2011. Chișinău: Centrul editorial ULIM, 2011, p. 134-143.
 11. Lăpădat R. Interculturalitatea și documentele autentice. In: Limbile moderne în context european. Materialele simpozionului județean din 23 mai 2015. Târgu-Jiu: 2015, <http://simpozion-lm.ecat.ro/>.

ADNOTARE

Lăpădat (Răuț) Raluca Aurora. Interactivitatea multidimensională bazată pe utilizarea TIC în didactica limbii franceze. Teză de doctor în filologie. Chișinău, 2015.

Structura tezei. Prezenta cercetare cuprinde adnotări în limbile română, rusă și engleză, lista abrevierilor, cuprins, introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie (175 titluri), 13 anexe, 29 figuri, 15 tabele, 177 de pagini de text de bază. Rezultatele obținute sunt publicate în 11 lucrări științifice.

Cuvintele-cheie. Interactivitate, interacțiune, predare-învățare, multimedia, multidimensionalitate, motivație, internet, proiect didactic, învățământ, TIC.

Domeniul de studiu. Filologie romanică. Interactivitate și TIC în clasa de FLE.

Scopul și obiectivele lucrării. Această cercetare a pornit de la simbioza dintre o necesitate practică și o preocupare teoretică. Scopul principal al prezentei cercetări este demonstrarea eficienței utilizării noilor tehnologii informaționale și de comunicare aplicate în didactica limbii franceze, prin formularea și realizarea coerentă și sistemică a sarcinilor didactice, care decurg din pentagonul competențelor cultivate elevului în cadrul procesului de predare-învățare-evaluare a limbii franceze.

În vederea realizării scopului formulat ne propunem identificarea și analiza unor exemple de bune practici pentru integrarea TIC, în vederea implementării unor activități interactive care să stimuleze învățarea unei limbi străine.

Noutatea și originalitatea științifică. Caracterul novator al lucrării rezidă în repertorierea unor aspecte teoretice și practice care îi preocupă pe formatorii de limbi străine. Lucrarea constituie un îndemn și o reflecție asupra propriilor practici de lucru prin abordarea originală și multidimensională a noilor tehnologii informaționale. Interesul științific produs de demersul de față permite o mai bună înțelegere a dispozitivelor de predare, susținând mediatizarea pedagogică și pune în lumină diferitele abordări utilizate în mediatizarea de conținut FLE.

Semnificația teoretică. Lucrarea constituie o sursă modernă și actuală în învățământul limbilor străine din România, care să permită ameliorarea nivelului de competențe de comunicare ale elevilor.

Valoarea aplicativă a lucrării. Rezultatele obținute în urma investigațiilor efectuate pot fi utilizate în conceperea proiectelor pedagogice, fiind incluse în derularea lor noi instrumente multimedia. Cercetarea poate constitui un punct de plecare pentru noi investigații, respectiv acțiuni viitoare din domeniul integrării tehnologiilor în didactica limbii franceze. Lucrarea poate determina un interes metodologic, prin sugestii privind aplicarea curriculumului, în conceperea și folosirea manualelor, dar și în conceperea testelor pentru olimpiadele școlare.

Implementarea rezultatelor științifice. Prezenta cercetare constituie un suport practic prin includerea în structura lucrării a unui capitol cu propuneri de activități realizabile la ora de limba franceză, construite în baza noilor suporturi multimedia, precum și activități în vederea ameliorării competențelor orale.

АННОТАЦИЯ

Лэпэдат (Рауц) Ралука Аврора. Многомерная интерактивность использования информационно-коммуникативных технологий в обучении французскому языку. Диссертация на соискание доктора филологических наук. Кишинёв, 2015 г.

Структура диссертационного исследования. Данное исследование включает в себя аннотации на румынском, русском и английском языках, список аббревиатур, содержание, введение, три главы, 177 страницы основного текста, библиографию (175 источника), общие выводы и рекомендации, 13 приложений, 29 схем, 15 таблиц. Результаты исследования опубликованы в 11 научных работах.

Ключевые слова. Интерактивность, взаимодействие, ИКТ (информационные и коммуникационные технологии), преподавание и обучение, мультимедиа, многомерность, мотивация, интернет, проект обучения, образование.

Область исследования. Романская филология. Интерактивность и ИКТ в классе FLE (французский язык как иностранный).

Цель и задачи диссертационного исследования. Это исследование возникло из практической и теоретической необходимости. Основная цель данного исследования заключается в создании методологии для анализа интерактивности с применением новых технологий и выявление мультимодальных методов преподавания коммуникационных стратегий. Для достижения поставленной цели, определяются и анализируются лучшие практики в области интеграции ИКТ в целях реализации интерактивных методов, которые способствуют изучению иностранного языка.

Научная новизна. Новизна работы заключается в обогащении состава теоретических и практических аспектов, которыми пользуются преподаватели иностранных языков. Работа является рассуждением о методах работы путём оригинального и многомерного подхода с применением новых информаци-онных технологий.

Теоретическое значение. Работа является современным и актуальным источником в обучении иностранным языкам в Румынии, позволяющим совершенствование коммуникативных навыков студентов.

Практическая значимость работы. Результаты исследований могут быть использованы при разработке образовательных проектов, в содержание которых также входят мультимедийные инструменты. Исследование может служить предпосылкой для дальнейших исследований в области внедрения технологий в процесс преподавания французского языка. Работа представляет методологический интерес введением предложений по реализации учебных программ в области разработки и использования учебников, а также тестов для школьных олимпиад.

Внедрение научных результатов. Это исследование включает ряд предложений педагогического характера, применяемых во время урока французского языка. Эти приемы разработаны с использованием новых мультимедийных технологий. Данные об их использовании были опубликованы в журнале FIGES, издание выходящее при поддержке Школьной инспекции Горж (Румыния), которое адресуется преподавателям иностранных языков.

ANNOTATION

Lăpădat (Răuț) Raluca Aurora. Multidimensional Interactivity of Using Informational and Communicative Technologies in Teaching French. Ph. D. Thesis. Chișinău, 2015.

Thesis structure. The research contains annotations in Romanian, Russian and English, lists of abbreviations, content, introduction, three chapters, 177 pages of basic text, bibliography (175 titles), general conclusions and recommendations, 13 appendices, 29 figures, 15 tables. The outcomes of this research have been published in 11 scientific works.

Keywords. Interactivity, interaction, information technology, teaching, education, multimedia, motivation, internet, didactic project.

Field of study. Romance philology. Interactivity and technology în FLE.

Goal and objectives. This research is due to combination of the practical necessity and theoretical concern. The main goal of our research consists in establishing a new methodology of analysing interactivity and interaction mediated by new technologies and in spotlighting these methods by means of communication strategies. To achieve our goal we intend to identify and analyse some well-teaching methods in order to integrate information technology and to implement some interactive activities in order to stimulate learning a foreign language.

Novelty and scientific originality of research. The innovative scientific character of the thesis consists in cataloguing some theoretical and practical aspects that concern the language teachers. The thesis is intended to be a meditation and a discussion on the techniques and strategies of teaching French applying an original and multidimensional approach by means of new information technologies.

Theoretical value. The work represents a modern and updated source for the process of language teaching in Romania and it leads to improvement of the pupils' oral communication ability.

Applicability of the work. The outcomes of the given investigation can be applied in conceiving the lessons including the new multimedia instruments. The research can be a starting point for a future research-action in the field of the integration of technologies in teaching French. It is also methodologically interesting due to its suggestions concerning curricula application in conceiving and using the student's books but also in compiling the tests for the School Olympiads.

Implementation of the scientific results. The given research represents a practical support by including in the thesis' structure a compendium with activities proposed to be used in the French classes. These activities are built up using the new multimedia techniques. The results of their application and use were published in FIGES magazine, coordinated by the County School Inspectorate in Gorj, România. This magazine is addressed to the language teachers.

LĂPĂDAT (RĂUȚ) RALUCA AURORA

**INTERACTIVITATEA MULTIDIMENSIONALĂ
BAZATĂ PE UTILIZAREA TIC ÎN DIDACTICA
LIMBII FRANCEZE**

621.07 – GLOTODIDACTICĂ (LIMBA FRANCEZĂ)

Autoreferatul tezei de doctor în filologie

Aprobat spre tipar: 4.11.2015

Hârtie ofset. Tipar ofset.

Coli de tipar: 1,9.

Formatul hârtiei 60x84 1/16

Tirajul 50 ex.

Comanda nr. 32

Centrul editorial-poligrafic ULIM

Teza a fost elaborată la Catedra Filologie Romanică „Petru Roșca” a Facultății de Litere,
Universitatea Liberă Internațională din Moldova